

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère

Mogvntiæ, 1617

Cap. 23. De depositione, & degradatione,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78332](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78332)

tales exercitium enim non sufficit sola reconciliatio cum Deo, sed requiritur specialis absolutio à suspensione ipsa, nisi fuerit ea conditionalis, conditioque fuerit expleta.

CAPVT XXIII.

De depositione & degradatione.

SUMMARIUM.

- 50 Differentia inter suspensionem & depositionem ac degradationem, & harum duarum differentia inter se.
 51 Quando depositio sit censenda verbalis, & quando actualis.
 52 Verba de degradatio qualiter sit faciendae secundum Concilium Triden.
 53 Quomodo sint inter se affecta, & differant degradatio verbalis & actualis.
 54 Actualis priuat privilegio Clericali; non autem verbalis.
 55 Verbalis ratiōnem degradatus potest restitui ab Episcopo; & degradatus actualiter potest à solo Papa.
 56 A'ia apud alios auctores: pro foro externo videnda.

50.

DEPOSITIO & degradatio non ponuntur in numero censurarum, quoniam hæ sunt pœnæ medicinales, & illæ sunt tantum vindictiue. Eadem autem, vt attigit Syluester verbo *Degradatio*, in principio, priuant quidem iisdem rebus quibus suspensio, sed aliter: nimirum absque spe restitutionis in pristinum statum vsusque eorundem bonorū, iuxta Cap. Si quis Episcopus damnatus, & cap. Tengualdū, 11. quæst. 3. & cap. Veritatis, De dolo & contumacia, in fine: quæ spes non tollitur per suspensionē. Huius differentia alia accedit, quam late tractat Suarez *tomo 5. disput. 30. sect. 1.* quod suspensio à beneficio, priuet tantum fructibus beneficii, & depositio à beneficio, priuet eodem; & cum suspensio à iurisdictione, priuet tantum illius vsu, depositio à iurisdictione, priuet illius possessione, & quasi dominio. Depositio autem ab ordine non potest ordine priuare, quia is amitti non potest, vt nec character illius deleri.

An autem priuet beneficio habito, idem ibidem disputat num. 13. & aliquot sequentibus: explicatque distinctione; iniquiensi impostam à iure nō priuare, quia & equiparatur irregularitati, quæ talem priuationē nō inducit. Item, quia nulla lege habetur declarati, depositionem ab officio includere depositionē à beneficio: neque pœna amplianda est vltra vim verborū legis. Impositā vero ab homine posse probabiliter censeri priuare: quia qui dignus est perpetuo priuari officio, propter quod datur beneficium, dignus est etiam priuari beneficio ipso. Qualis priuatio merito sit à Iudice, quando homo ratione delicti, scilicet in eo statu constituit, vt talis pœna sit rationi consentanea, tanquā delicto proportionata. Porro beneficium habendum etiam depositio à iure imposita impedit: sicut irregularitas, propter impedimentum quod adfert exequendi officium eidem beneficio annexi.

Cum autem duplex distinguatur degradatio in cap. 2. De pœnis in 6. vna verbalis, & altera actualis: illam peculiariter significari nomine depositionis, confirmari, potest ex verbis cap. Ad audientiam, De crimine falsi, cum dicitur: verbalis degradatio seu depositio; illa enim particula distinctiua, *scilicet* indicat inter degradatio nem verbalem & depositionem esse differentiam tantum nominis, non autem rei.

51.

Aduerte tamen depositionem duplicem esse: vnā in qua tanquam absoluta sinitur; qualis censetur omnis ea que imponitur à iure: vt in cap. 2. distincti. 50. & in cap. 1. §. finali, De homicidio in 6. Alteram, quæ via est ad degradationem, & exercenda ab Episcopo, tanquam degradationi præmittenda (vnde nunquam imponitur à iure: nec incurritur ipso facto) istamque esse, quæ degradatio verbalis appellatur. Tunc autem ea contingit cum depositionis sententia ab Episcopo proprio, vel ab alieno de ipsius commissione fertur in aliquem sine ea solemnitate, qua degradatio auferuntur insignia sui ordinis. Actualis vero, siue sollemnis (quemad. vocatur, tum in cod. cap. 2. tum in Concil. Triden. sess. 13. cap. 4. De reform.) cum ab eo qui degradatur,

imitatione exaurationis armatæ militiæ, vestimenta, & singula insignia ordinum auferuntur, incipiendo ab eo quod vltimo traditum fuerat in ordinatione, descendendo gradatim vsque ad primum quod datur in collatione primæ tonsuræ abradendoque actondendo ipsius caput, ne tonsuræ seu Clericatus vestigium in eo remaneat, iuxta textum expressum in eod. cap. 2. vbi plenius de hac re agit, proposita etiam formula verborum, quæ potest vsurpari in tali exauratione. In quibus, cum vix quidquam faciat ad Confessarij institutionem, nihil est quod immoremur: vt nec in eo quod ibidem habetur de verbali degradatione; si ea sit Clerici constituti in maioribus ordinibus, debere à proprio Episcopo fieri, assistente certo à canonicis de finitio numero Episcoporum: sex nimirum, sit degradandus sit Sacerdos: vel trium, si Diaconus, ex ca. Felix, & sequenti 15. quæst. 7. (Idem quod de Diacono esse dendum de Subdiacono, docet glossa ad memoratum cap. 2. verbo *Canonibus*) vel demum duodecim, si degradandus sit Episcopus, ex eodem cap. Felix. Sin autem degradatio sit Clerici constituti tantum in minoribus ordinibus, satis esse proprii Episcopi sententiam absque aliorum Episcoporum præsentia, vt in memorato cap. 2. §. 1. expressum est, etsi vt glossa admonet ibidem ad verbum *Præsentia*, Capituli proprii præsentia requiratur.

Verum non est silentio prætereundum, his à Concil. Triden. sess. 13. cap. 4. De reform. derogatum esse per illud quod statuit, licere Episcopo per se, seu Vicarium suum in spiritalibus generaliter, contra Clericum in sacris etiam Presbyteratus ordinibus constitutum, ad illius condemnationem, nec non verbalem depositionem, & per seipsum etiam ad actualem & sollemnem degradationem ab ipsi ordinibus, & gradibus Ecclesiasticis, in casibus in quibus aliorum Episcoporum præsentia in numero à canonicis definitio requiritur, etiam absque illis procedere: adhibitistamen, & in hoc sibi assistentibus totidem Abbatibus, vsu m'itæ & baculi priuilegio Apostolico habentibus, si in ciuitate aut Diocesi reperiri, & commode interesse possint: alioquin aliis personis, in Ecclesiastica dignitate constitutis, quæ a'tate graues, ac iuris scientia commendabiles existant. Hæc Concilium. De eo quod tales debeant assistere tanquam assessores ad ferendam sententiam; itaui suffragia petenda sint à singulis, nec Clericus condemnari possit nisi maior pars consensuat; videri potest Suarez *disput. 30. sect. 1. numero 20.*

SIC AVTEM inter se affectæ sunt duæ illæ species degradationis; vt actualis degradatio sit quædam executio verbalis degradationis, quemadmodum habet Angelus & Syluester verbo *Degradatio* numer. 1. & hic numer. 1. sub finem. Differunt vero primo, quod actualis (vt habet quoque Syluester ibidem, & patet ex Pontificali Romano, fol. 204. col. 4.) non requirit numerum Episcoporum, sicut verbalis: quando quidem, vt prædictum est, ea requirit assistentiam Episcoporum, vel aliorum qui vices ipsorum subeant, tanquam Iudicium à quibus cognita causa, decerni debet talis pœna quæ in degradatione actuali supponitur, iam decreta per degradationem verbalem: cuius, tanquam sententiæ iam latæ, executio est.

Secundo differunt (quemadmodum idem Syluester in sequenti numer. 8. etiam annotat & ante eum Angelus verbo *Degradatio* numer. 1. & 2. quod actualis degradatio priuet priuilegio tam fori, quam canonis: hæc ex quo aliquis est actualiter degradatus, Iudex secularis possit illum iudicare. Etsi, vt addunt eadem auctores, tutius sit per Iudicem Ecclesiasticum, curiæ seculari degradatum (cum puniendus est) tradi sub ea forma que habetur in Pontificali Romano, fol. 209. col. 3. Vide Syluester *num. 4. & 5.* Nec item in excommunicationem incurrit qui illum percusserit: Neutro autem priuilegio degradatio verbalis priuat, vt Angelus & Syluester ex Panor. ad ca. ad Abolēdā. De hæreticis, admonet, nisi post hanc sequatur incorrigibilitas; quo etiā casu perdit omne priuilegiū Clericale, secundum vnum intellectum Capit. Cum non ab homine, De iudiciis; quam communem sententiam esse notat Couar. cap. 32. *prædictarum quaestio num. 2.* etsi illa non admittat quoad constitutos in maioribus ordinibus. Immo illa absolute reiciat Suarez *tomo 5. disput.*

5. disput.

5. disput. 30. sect. 2. num. 7. & 8. ubi videndus est, vt & Co-uar. in toto illo 32. capite. Quorum singularis eruditio, & diligentia in expendendis difficultatibus multum valet reprimendam licentiam, quam sibi sumunt aliqui Clericos non degradatos actualiter supplicio afficiendi, prætextu incorrigibilitatis ipsorum. Neque est, quod se tueantur citato Cap. Cum non ab homine. Nam ipsum facere pro memorata communi sententia, Suarez in cit. num. 7. bene probat ex eo, quod ibidem statuat depositum incorrigibilem excommunicari debere, atque anathemate ferri antequam brachio seculari priuendus tradatur.

55. Tertio, differunt, sicut adhuc notat Sylu. in verbo Casus, num. 2. casu 6. quod restituitur illius qui verbaliter solum modo degradatus est, fieri possit per Episcopum, quod etiam patet ex Pontificali Romano, fol. 205. col. 1. Vbi habetur, quod si Episcopus deponens, euidenter agnouerit in posterum emendationem vitæ, & morum depositi, vel forte sententiam suam iniustam fuisse, possit ei de iure misericorditer restituere gradum, & ordinem executionem. Restitutio vero illius qui est degradatus actualiter fieri tantum possit à Summo Pontifice, quod iam non est in vsu, cum mors soleat eam statim sequi.

56. Porro, quæ crimina digna sint degradatione, & ob quæ debeat degradatus tradi brachio seculari, videri potest apud eundem Sylu. in verbo Degradatio, quasi. 2. Superest addendum pro praxi nobis proposita, illud quod Suarez habet in eadem sect. 2. nu. 2. degradationem per se ac primario quidè esse priuationem ordinum Ecclesiasticorum. & tantummodo consequenter esse aliorum officiorum, & beneficiorum Ecclesiasticorum, sed ita nihilominus, vt non priuet caractere Clericali, & consequenter, nec obstat quin actus ordinis à degradato facti, validi sint, quantumcumq; ipse peccet illos exercendo. Quæ communis Theologorum sententia est, vt idem author notat. Addens, quod non est silentio prætereundum, eidem degradationi conuenire vt non priuet oneribus illis, quæ ex ordinatione Ecclesiæ sequuntur caractere ordinis, præsertim sacri, vt sunt obligatio seruandi castitatem cum inhabilitate ad matrimonium contrahendum, & obligatio ad horas canonicas recitandas. Nec enim huius generis pœnæ instituantur ad tollenda onera, sed ad imponenda graamina, honoreque tollendos.

CAPVT XXIV.

De casibus, in quibus suspensio specialiter incurritur.

SVMARIVM.

- 57. Auctores à quibus tales casus referuntur, & tractantur.
- 58. Suspensiones à iure impostæ Episcopis, & superioribus Prelatis, ac primo, ratione promotionis ad Prelaturam.
- 59. Deinde ratione collationis ordinum.
- 60. Exercens Pontifici, alia in aliena Diocesi.
- 61. Ordinans indignum, aut iniuicem.
- 62. Suspensiones quæ ab ipsi Prelatis incurruntur ratione collationis, aut simoniacæ receptionis beneficii, vel confirmationis electi ad beneficium.
- 63. Quæ ob malam usurpationem, aut alienationem bonorum temporalium Ecclesiæ.
- 64. Quæ ob defectum commissum ratione Concilii Provincialis, aut visitationis.
- 65. Quæ ob alia delicta.
- 66. Suspenso Capituli, Conuentus, aut Collegii ob usurpationem bonorum à defuncto Prelato relictorum.
- 67. Suspensiones impostæ Iudicibus Ecclesiasticis ob abusum sui officij.
- 68. Impositæ Religiosis.
- 69. Impositæ ratione ordinis ex parte ordinantis.
- 70. Impositæ ratione ordinis ex parte temporis, vt quia ante legitimum ætatem, &c.
- 71. Impositæ ratione ordinis ex parte ordinationis.
- 72. Suspenso ob ordinationem absque beneficio, aut patrimonio sufficienti ad sustentationem.

73. Suspensiones quæ à Clericis occurrunt ob abusum suorum officiorum.

74. Suspensiones impostæ ob quedam alia Clericorum peccata, & speciatim quid videatur in hac re tenendum de Clericis duellantibus.

75. Suspenso Clericis impostæ à iure ob concubinatam, aut fornicationem notoriam.

76. Responsi ad dubium, an Sodomita, & simoniacus sic suspendantur, vt exercentes actum ordinis stant irregulares.

SPECIALIS consideratio suspensionis versatur in explanatione casuum, in quibus à iure incurritur. Cum autem hi varii sint, quos referant D. Antoh. 3. par. tit. 27. cap. 2. 3. & 4. Angelus in verbo Suspenso. per totum Sylu. eodem verb. num. 6. Nauar. in Etichir. cap. 27. à num. 152. ad 159. Felicianus in tractatu De suspensione, cap. 14. & alij recentiores, vt Alphonsus à Vualdo in 2. par. Candelabri aurei, tractatu De suspensione, num. 19. & pluribus sequentibus. Georgius Sayrus in thesauro casuum conscientiæ. lib. 4. cap. 12. & tribus sequentibus. Henriquez in 1. par. suæ summæ, lib. 13. à cap. 36. ad 40. & qui loco ferè omnium esse potest, Suarez tomo 5. in 3. partem D. Thomæ, disput. 31. Referunt autem eos nonnulli in magno numero, vt à Vualdo octoginta duos: sed contenti erimus certa distinguere capita, ad quæ illi possunt reuocari, propositis in exemplum visitationibus. Quia igitur suspensioni à iure subici possunt, cum Episcopi & Prælati superiores, tum etiam ceteri Clerici inferiores, de vtrisque dicendum est, ac prius de illis, vt dignioribus.

Suspensiones quas Episcopi, & Prælati superiores incurrun.

SECTIO I.

ILLI igitur suspensionem incurrere possunt. Primo, ratione promotionis ad Prelaturam, vt ex decreto Concilii Trident. sess. 23. cap. 2. De reformat. electus in Episcopum differens suam consecrationem ultra tres menses, suspenditur à perceptione fructuum sui beneficii, itaut ad horum perceptorum restitutionem teneatur: & ultra tres alios menses adhuc differens, ipso iure priuatur dignitate Episcopali, etiam si esset S. R. E. Cardinalis.

SECUNDO, ratio collationis ordinum, vt ordinans Clericos aliene Diocesis sine licentia Episcopi proprii ipsorum siue scienter, siue affectata ignorantia, vel quocumque alio figmento quæsto, suspenditur per annum à collatione ordinum, per cap. Bos qui, De temporibus ordinationum in 6. & Concil. Trid. sess. 23. De reformat. cap. 8. Vbi additur, ordinatum tantu suspensum esse à susceptorum ordinum executione, quandiu proprio ordinario videbitur expedire. Quamquam, iuxta sequens cap. 9. excipi debet familiares Episcopi ordinatis, qui ante ordinationem per triennium cum eo commoratus est.

Duo notanda concurrunt circa hanc suspensionem. Vnum est bona fide agentem ab ea excusari (etiam si peccet negligenter gerens se in inquirendo quid possit in eo vel non possit) dummodo ignorantiam non affectauerit: quia tunc quidquid fingat, in mala fide esse censetur, neque excusari poterit. Alterum est, quod glossa ad memoratum C. Eos qui, verbo Ordinum, docet istiusmodi suspensionem esse à collatione omnium ordinum, etiam si mala collatio circa vnum tantum contigerit, sicut in Cap. Vel non est compos; De temporibus ordin. iuncta glossa ad verbum Suspendentes. ob malam collationem Diaconatus, decernitur suspensio à collatione omnium ordinum. Nec dici potest talem pœnam excedere culpam: quia licet excedat extensione quadam, seruatur tamen proportio, qua delinquens punitur secundum suum demeritum.

Deinde Episcopus titularis in quocumque loco, etiam si nullius Diocesis, aut exempto, aut quouis Monasterio, si subditum alterius etiam prætextu continuæ familiaritatis, aut commensalitatæ suæ, absque proprii Prælati expresso consensu, aut literis dimissorijs, ad aliquos sacros, aut minores ordines, vel primam tonsuram promouerit: seu ordinauerit, suspensus est ipso iure per annum ab exercitio Pontificali; & taliter ordinatus, suspensus est ab exercitio susceptorum